

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Confutatur communis opinio, quæ docet præcipuam Libertatum regulam hanc esse, ut Concilium Oecumenicum superius Romano Pontifice dicatur. Quamvis hæc sit Scholæ Gallicanæ sententia, non est una ex ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

cum de fidei professione à Papa edenda caveret, non solum octo Concilia Oecumenica ab illo conservanda decernit, sed etiam Lateranense, Lugdunense, & Viennense. Quare seculo Caroli VI. Conciliorum generalium nomine, Ecclesia Gallicana non solum vetera, sed etiam recentiora illa intelligebat. Enimvero in Gallia, quod ad disciplinam attinet, decretalium constitutis locum damus, cum bona Romanorum Pontificum venia, quæ nostris rebus & utilitati publicæ accommodatæ sunt, id est, omnibus ferè, paucissimis exceptis.

VI. Sanè dissimulandum non est, eam quæ jure divino Episcopis quasita est Ecclesiæ administrationem, nullis decretalibus ablatam fuisse; quamvis potestatis illius exercendæ modus variis constitutionibus variè pro temporum ratione præscriptus fuerit. Itaque si ea tempora incidant ut regendæ Ecclesiæ necessitas Episcopos à regulis recentioribus discedere cogat, nihil vetat quo minus jus naturale & divinum, omisissis formulis quæ jure novo præscriptæ sunt, locum habeat. Exempli causa; si sedis Romanæ vacatio per multos annos protraheretur, si hostium armis obfessa teneretur itinera, ita ut securè Romanus Pontifex adiri non posset, aut si qui alij similes aut graviores casus inciderent, jure divino aut antiquo illo jure ecclesiastico administranda esset Ecclesia.

fellitur: & verus sensus illius canonis exponitur, restituta interpunctione.

VI. Leo approbare noluit canonem xxviii. quod contrarius esset canonibus Nicænis. Dux regule elicitæ ex epistolis Leonis. Prima, nullos esse canones adversos Nicæna Synodo. Secunda, Summum Pontificem esse custodem canonum.

VII. Leo decernit irritum hunc canonem, eo nomine, quod sit contrarius Nicæna Synodo.

I. **S**OLET à plerisque pragmaticis hoc ferè præcipuum constitui Libertatis Gallicanæ theorema, Concilium Oecumenicum superius esse Summo Pontifice, unde sequatur nihil à sedis apostolicæ Præfulibus tentari posse quod synodorum generalium definitionibus adversetur. Invidiosam quæstionem fecit nimium partium studium. quod si abesset, vexatissima illa contentio facilè componi posse videretur. Scio quid Theologi Parisienses constanter professi fuerint in Concilio Constantiensi, Germanis auspiciis, quod omnes Ecclesiæ Patres tunc amplexi sunt, in unum conspirantibus omnium Episcoporum & Nationum votis. Scio quid Basileensis Synodus, quæ, paucis exceptis, omnes ferè Occidentis Episcopos continebat, de hac re decreverit, quidque à Gallicanæ Ecclesiæ Theologis passim doceatur. Attamen si cum bona Magistrorum venia, id quod sentio liberè profiteri liceat, existimo Libertates Ecclesiæ Gallicanæ hoc axiomate non omnino niti. Qui Romani Pontificis odium in has libertates concitant, id præcipuè urgent, eas alia ratione constare non posse, quàm apostolicæ sedis dignitate in eo maximè immunita, quod Pontifex Concilij Generalis auctoritati subjiçatur. Attamen hæc sententia, etsi in Schola Parisiensi & ceteris hujus regni Academiis certissima habeatur, in foro apud nos non disceptatur; qui Libertates perinde tuemur, si de Concilij Generalis novis Decretis, ac si de Romani Pontificis Constitutionibus agatur. Quinetiam receptos mores & consuetudines Ecclesiæ Gallicanæ, nostro usui commodas, adeo retinemus, ut etsi canone Concilij Generalis destituamur, quo illæ firmatæ sint, tamen ab iis nobis discendum esse non censeamus. Quare non est quod hæreamus in ea regula, quæ Romanis stomachum moveret, & quæ rebus nostris non prospicit ut par est. Fruatur Summus Pontifex aut æquo jure cum Conciliis Generalibus, aut superiori. Illud unum in foro expendetur, an nova constitutio vel novum rescriptum rebus Gallicanis consulat, aut noceat. Si receptos canones vel receptos mores infringat aliquo pacto, ejus ratio non

T ij

C A P V T V I I.

Synopsis.

I. Confutatur communis opinio, quæ docet præcipuam Libertatum regulam hanc esse, ut Concilium Oecumenicum superius Romano Pontifice dicatur. Quamvis hæc sit Schola Gallicana sententia, non est una ex Libertatibus Gallicanis. In foro perinde est, si Summus Pontifex æquo vel superiori jure cum Conciliis utatur. Vbi id tantum expenditur, an nova rescripta noceant Ecclesiæ Gallicanæ.

II. Canonum executionem ex pollicitatione exigimus. Pontifices Romani canones non posse infringi docent factis & scriptis; ut Innocentius I. in causa Chrysothomi.

III. Zozimus in causa Arelatensis Episcopi, & in epistola generali. Et Bonifacius I.

IV. Sed præcipuè Leo, in reprobatione canonis xxviii. Synodi Chalcedonensis. Hujus quæstionis, quæ illustris est, status constituitur. Secundus dignitatis gradus delatus Episcopis CP. à secunda synodo. Quo usi sunt in Oriente, ut probatur variis testimoniis, è C. Th. & synodo Chalced. Solvitur objectio petita è rescripto Theodosij, de Flaviano.

V. Nec administratio nec ordinatio Dioceseon Asiæ & Pontice tributa est hoc canone; sed usui, in quibusdam Ecclesiis. Canon xxviii. expensus, & sententia viri eruditi circa ejus explicationem, quæ re-

Fide Doctorem in
qualitate fiscali
de sacramentis
Actuipis.

Der. M. L. G.
c. 11. 09.

habebitur, nisi consensu publico accedente. Præterquam quòd enim hæc novarum legum conditio, & præcipuè ecclesiasticarum, ut assensu eorum, quorum interest, probentur; id sibi præcipuè vendicat canonum reverentia, ut iis Pontifices Romani derogare velle non censeantur, etsi fortasse formulis rescripti ex stylo Curia aliter cautum sit. Hæc est enim innata Canonum & Decretorum conditio, ut perpetuò vim suam obtinere debeant, nec mutationibus illis subjaceant quæ in legibus secularibus sunt frequentissimæ, ob rerum mundanarum mobilitatem, ut loquar cum Innocentio primo. Tribus autem modis præcipuè antiquis legibus & canonibus derogari solet. Vel nova lege promulgata, quæ priorem abroget, vel dispensatione & venia legis, aut derogatione certo quodam casu alicui concessa, vel privilegio perpetuo indulto. Novæ leges ferri non debent, nisi magna & evidenti utilitate cogente: quia durum est ab eo jure quod diu æquum visum est recedere, ut dixit Vlpianus. Quod præcipuè locum habet in legibus ecclesiasticis, quæ à Spiritu sancto conditæ dicuntur à Leone primo. Quam ob causam venia quoque canonum non faciliè indulgenda est, nec dispensationibus privatis, nec privilegiis personalibus, aut perpetuis.

II. Itaque non agimus cum sede apostolica quasi cum potestate quadam certis regulis ita devincta ut eas nullo casu egredi possit; cum sciamus canonum dispensationem, cujus est in politia ecclesiastica frequentissimus usus, Summo Pontifici præcipuè conceditam. Sed, veluti ex pollicitatione, quam suis Decretis Canonum & Constitutionum executionem sponderrunt, à B. Petri successoribus cum debita reverentia exigimus. Quantum verò canonibus detulerint Romani Pontifices per omnes ætates, perpetuò & verbis & factis testati sunt, eademque opera libertates nostras inviolatas spondere visi sunt. Cujus rei in signe præbet exemplum Ioannis Chrysofomi contra canonum præscripta in synodo ad Quercum damnatio decreta ab Orientalibus Episcopis: cui & Innocentius I. & ceteri Italiae Episcopi consensum præbere noluerunt; quia quæ canonibus violatis peraguntur, rata esse non possunt. Vnde Occidentis & Orientis communio interrupta fuit ad tempus. Sed tandem Ioannis nomen in Diptycha Ecclesie relatam fuit, & restitutum inter Ecclesias Communionis consortium. Servandorum canonum studium eò Romanos impulit, ut fatius duxerint in specie proposita scissionem Ecclesie

Vide lib. 7. cap. 9.

perpeti quam connivere ut canonibus aperta vis inferretur. *Nam longè præstiterit, inquit Innocentius in epistola ad Clerum Constantinopolitanum, vel ea condemnare, fratres carissimi, quæ rectè facta sunt, quàm ea robur ullum sortiri quæ adversus canones gesta sunt.*

III. Zozimus Pontifex Episcopis provincie Viennensis & Narbonensis secunda graviter exprobrat divisionem provincie Viennensis, quam contra patrum statuta tentaverant in Concilio Taurinensi. Etenim canone secundo certantibus de primatus honore Arelatensi & Viennensi Episcopis, à synodo definitum est ut qui ex eis probaret suam civitatem esse metropolim in laterculo Imperij, is totius provincie primatum etiam in rebus ecclesiasticis obtineret, & jura ordinationum juxta canones, interim verò, concordie & pacis causa, viciniore sibi quisque civitates intra provinciam vindicaret. Hanc Concilij temeritatem, quæ delatam ab apostolica sede jam olim Arelatensi Ecclesie potestatem subvertebat, Zozimus quidem Decreto suo repressit, & intermissum ordinem restituit; sed iis verbis usus est quæ ab Hincmaro, Ivone, & Gratiano adnotata sunt, ut constet Pontifices nolle sibi liberum esse antiqua decreta immutare: *Apud nos enim inconuulsis radicibus vivit antiquitas, cui statuta patrum sanxere reverentiam.* Idem testatum voluit Episcopis Africa, Gallie, & Hispanie, quid de hac re censeret. *Cum adversus patrum statuta venitur, non tantum illorum prudentie atque sententie qui in eorum victura sanxerunt, sed ipsi quodammodo fidei & catholice discipline irrogatur injuria. Quid enim tam sanctum ac venerabile est, quàm penitus non exorbitare ab itinere majorum, quorum canonica instituta velut quedam fundamenta sunt, ferendis fidei jacta ponderibus?* Bonifacij par cura fuit anno **CDXXXII.** in evertenda Patrocli Arelatensis Episcopi præsumptione, qui Lutubensi Ecclesie, prætermisso Metropolitano, Episcopum ordinarat contra patrum regulas: *Quod nequaquam possumus ferre patienter, inquit, quia convenit nos paternarum sanctionum diligentes esse custodes.*

IV. Sed illustrius testimonium proferri non potest quàm id quod è variis Leonis Papæ epistolis petitur, cum de Concilij Chalcedonensis confirmando canone **XXVI.** quæstio incidisset: de qua paulò uberius dicendum est, ut hinc etiam primatus Romani Pontificis adversus Novatorum ludificationes asseratur. Sed ante omnia, controversie status constituendus est.

Ep. Innoc. 1. ad
Sorum lib. 1. c. 1.
cap. 2. c. 1. c. 1.
cap. 2. c. 1. c. 1.
cap. 2. c. 1. c. 1.
cap. 2. c. 1. c. 1.
cap. 2. c. 1. c. 1.

Conc. Taurin.
anno 1577.

Vide epistolam
Marci ad illu-
strum, editam in
Prolegomenis ad
historiam ecclesie
Eusebio.

Anno 477.
Zozimus ep. 7.
Ivo P. 4. c. 111.
Grat. 11. q. 112.
concl.

Vide Althimam
ad cap. 11. lib.
1. c. 1.

Zozim. ep. 6. ad
Aurelianum.

Bonif. ep. 4. ad
Hilariem ep. 1.
bon.